T088 TKL 6 (11) Bảo Kế Kinh Tứ Pháp Ưu Ba Đề Xá

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1526

BAÛO KEÁ KINH TÖÙ PHAÙP
ÖU BA ÑEÀ XAÙ
Taùc giaû: Boà-taùt Thieân Thaân.
Haùn dòch: Ñôøi Nguyeân Nguïy, Ñaïi sö Tyø Muïc Trí Tieân.
Toâi nghe nhö vaäy: Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ñang ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät, thuoäc thaønh Vöông-xaù, cuøng vôùi chuùng Ñaïi Tyø-kheo Taêng vaø chuùng Ñaïi Boà-taùt hoäi ñuû. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo Boà-taùt Böûu Keá: Naøy Thieän nam! Boà-taùt coù boán thöù phaùt khôûi tinh tieán, khoâng xa lìa boá thí. Ñoù laø: 1. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi ñaày ñuû taát caû chuùng sinh. 2. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi ñaày ñuû taát caû phaùp Phaät. 3. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi töôùng cöùu caùnh tuøy hình haûo. 4. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi theá giôùi Phaät thanh tònh. Boán thöù phaùt khôûi tinh tieán nhö theá, ñöôïc neâu baøy ñaày ñuû nôi kinh naøy. Boán thöù chaùnh phaùp cuûa Boà-taùt nhö theá ñaõ ñöôïc giaûng noùi, chöùng minh caùc vieäc laøm vò tha cuûa Boà-taùt ñöôïc thaâu nhieáp trong kinh Ñaïi thöøa. Nay ôû ñaây, xin ñem ra giaûi thích. Do yù nghóa naøo maø Boà-taùt kia coù ñaày ñuû dieäu löïc lôùn lao khoâng theå suy löôøng, luoân sieâng naêng tinh tieán khoâng caáu ueá, khoâng ñoäng, tinh

tieán moät caùch vöõng chaéc baäc nhaát? Ñöùc Theá Toân noùi keä: Ñaáng Phaùp Vöông Maâu Ni Theá Toân, Tinh tieán khoâng theå suy löôøng ñöôïc, Sieâng naêng baát ñoäng-khoâng caáu nhieãm, Söùc maïnh tinh tieán toát ñeïp nhaát, Thuyeát giaûng veà Tu-ña-la naøy, Laøm lôïi ích cho nhöõng nôi naøo? Laïi nöõa, do nghóa gì goïi laø Theá Toân? Laøm lôïi ích gì ôû kinh thaønh Vöông-xaù? Vì yù nghóa gì maø Ñöùc Theá Toân baûo vôùi Boà-taùt Böûu Keá? Taïi sao Boà-taùt coù teân laø Böûu Keá? Naøy Thieän nam! Boà-taùt coù boán thöù phaùt khôûi tinh tieán, khoâng xa lìa boá thí. Boà-taùt nhö theá laø thuoäc veà gioøng hoï naøo? Nhöõng nghóa naøy caàn phaûi giaûi thích. Taïi sao phaùt khôûi boán loaïi tinh tieán khoâng nhieàu, khoâng ít? Boá thí laø sao? Coù bao nhieâu thöù boá thí? Phaùt khôûi tinh tieán ñaày ñuû chuùng sinh laø gì? Nhöõng ñieàu naøy caàn ñöôïc giaûi thích. Chuùng sinh laø gì? Laø coù hay laø khoâng? Chuùng sinh neáu coù maø taát caû caùc phaùp ñeàu noùi lìa chuùng sinh, thì laøm theá naøo ñeå traùnh khoûi? Chuùng sinh neáu khoâng nhöng noùi ñaày ñuû taát caû chuùng sinh thì khoâng töông öng. Boà-taùt boá thí laø ñang coù ñaày ñuû taát caû chuùng sinh hay laø khoâng ñaày ñuû? Neáu ñeàu ñaày ñuû thì vì nhaân duyeân gì, taát caû chuùng sinh khoâng hay, khoâng bieát? Nhö Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi, lôøi noùi treân vôùi Long vöông: “Neáu boán phaùp cuûa Ta ñaõ chaáp giöõ veà chuùng sinh, thì taát caû caùc chuùng sinh kia ñeàu phaûi bieát phaùp Ta ñaõ giaûng noùi. Neáu khoâng ñaày ñuû thì töï maâu thuaãn vôùi lôøi giaûng noùi cuûa Ta

trong Tu-ña-la". Neáu noùi phaùt khôûi tinh tieán vôùi ñaày ñuû taát caû phaùp Phaät, thì Nhö Lai giaûng noùi nhöõng gì goïi laø phaùp Phaät? Laïi nöõa, Boà-taùt boá thí nhö theá naøo? Neáu ñaõ ñaày ñuû taát caû phaùp Phaät nhö theá, thì caàn gì phaûi giaûng noùi saùu phaùp Ba-la-maät? Neáu söï boá thí ñoù ñaày ñuû nhö theá, töùc laø khoâng coù naêm Ba-la-maät. Neáu coù saùu thì töï maâu thuaãn vôùi lôøi Phaät ñaõ noùi trong Tu-ña-la? Neáu noùi töôùng cöùu caùnh, tuøy hình haûo, phaùt khôûi töôùng tinh tieán tuøy hình haûo thì veà nghóa naøy caàn phaûi giaûng noùi töôùng toát ñeïp laø gì? Laïi nöõa, veà nghóa naøy Ñöùc Theá Toân ñaõ giaûng noùi roài. Neáu Ñöùc Theá Toân noùi töôùng toát ñeïp hoaøn toaøn, phaùt khôûi tinh tieán veà Thi la Ba-la-maät, thì Phaät ñaõ giaûng noùi nhö vaäy. Neáu coù Boà-taùt naøo hy voïng muoán ñöôïc töông öùng vôùi tuøy hình haûo maø boá thí, thì phaûi bieát raèng Boà-taùt ñoù laø Boà-taùt chaáp tröôùc. Vì yù nghóa gì ôû ñaây thì tuøy thuaän noùi Thi la Ba-la-maät, coøn nôi kia

thì laïi ngaên chaën nhaân duyeân nhö theá? Veà nghóa naøy caàn phaûi noùi roõ. Neáu noùi phaùt khôûi tinh tieán vôùi theá giôùi Phaät thanh tònh, thì coù bao nhieâu thöù theá giôùi thanh tònh vaø khoâng thanh tònh cuûa chö Phaät? Nghóa naøy caàn noùi roõ. Laïi nöõa, theá giôùi naøy laø theá giôùi cuûa Phaät Theá Toân Thích-ca Maâu- ni, laø thanh tònh hay khoâng thanh tònh? Neáu theá giôùi naøy ñeàu laø thanh tònh thì maâu thuaãn vôùi lôøi Nhö Lai ñaõ noùi veà caûnh giôùi trang nghieâm trong kinh A-Di-Ñaø: "Nay Ta ñaõ ra khoûi ñôøi döõ goàm ñuû naêm thöù oâ tröôïc, chöùng ñaéc ñaïo quaû Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc". Neáu khoâng thanh tònh, thì vì sao trong kinh naøy laïi noùi Boà-taùt coù boán thöù phaùt khôûi tinh tieán, khoâng xa lìa boá thí. Veà nghóa aáy caàn noùi roõ. Noùi toùm laïi, phaùt khôûi tinh tieán vôùi ñaày ñuû taát caû chuùng sinh nhö theá laø sao? Cho ñeán phaùt khôûi tinh tieán theá giôùi Phaät thanh tònh laø sao? Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi vaán ñeà naøy ñeàu laø khoù laõnh hoäi. Söï thanh tònh khoâng nhô vaøo baäc nhaát nhö theá, nhö ñaõ vaán naïn trong Tu-ña-la naøy, nay seõ giaûng noùi. Phaùp ñaõ noùi ôû ñaây, veà yù nghóa laø theá naøo? Do nghóa naøo maø phaùp kia khoâng coù chöôùng ngaïi, khoâng theå löôïng töông öùng vôùi tueä thuø thaéng khoâng caáu ueá, khoâng theå nghó baøn vôùi thaân-mieäng-yù toát ñeïp, laø Tu-ña-la thöù nhaát, ñöôïc caùc haøng Trôøi, Ngöôøi, A-tu-la cuùng döôøng, haønh hoùa thuø thaéng, tòch tónh, khoâng theå tö duy, luaän baøn, laø phaùp saùng suoát khoâng gì saùnh, khoâng ai baèng maø Nhö Lai ñaõ giaûng noùi kinh naøy baèng keä: Khoâng chöôùng ngaïi roäng lôùn voâ bieân, Tueä thuø thaéng vöôït leân ba coõi, Thaân khoâng theå naøo nghó baøn ñöôïc, Mieäng vaø yù cuõng laïi nhö vaäy. Caùc haøngTrôøi ngöôøi, A-tu-la, Taát caû moïi ngöôøi ñeàu cuùng döôøng, Nghóa gì cho neân thuyeát kinh naøy, Haønh Voâ thöôïng lìa xa caáu nhieãm?. Chaùnh giaùo Ñöùc Phaät ñaõ thuyeát ra, Coâng haïnh tòch tónh ñöùng thöù nhaát, Coù aùnh saùng khoâng theå nghó baøn, Khoâng coù gì coù theå saùnh ñöôïc. Nay xin noùi veà nghóa naøy, vì coù ngöôøi hoaøi nghi maø phaù tröø nghi, ñem laïi lôïi ích. Trong ñaïi hoäi naøy coù Trôøi, Ngöôøi, coù caû A-tu-la hoaëc roàng, Daï-xoa, Cöu-baøn-traø, nghe Phaät Theá Toân giaûng noùi kinh naøy cho

SOÁ 1526 - BAÛO KEÁ KINH TÖÙ PHAÙP ÖU BA ÑEÀ XAÙ 160

Boà-taùt. Töø caùc thöù ngoïc baùu, thöùc aên uoáng, xe coä, y phuïc trang nghieâm, hoaëc ngöïa, hoaëc voi, nôi choán tu ñaïo, vöôøn röøng vui chôi, thaønh aáp, thoân xoùm ñoâng ngöôøi ñang ôû, hoaëc ñem caû ñaát ñai, vôï con, caùc boä phaän nhö tay chaân, tim, da, thòt, maùu, xöông tuûy trong toaøn thaân theå ñeå boá thí. Tuy nhieân, vöøa nghe Ñöùc Nhö Lai giaûng noùi xong, hoï voäi sinh ngôø vöïc trong taâm: "Boà-taùt phaùt khôûi tinh tieán ñöôïc bao laâu roài vôùi nhöõng vieäc boá thí khoù laøm nhö theá?" Ñöùc Nhö Lai quaùn xeùt bieát ñang coù nhöõng thaéc maéc ñoù, nhaèm döùt boû moái nghi ngôø aáy, neân Phaät giaûng noùi kinh naøy: "Naøy Thieän nam! Boán thöù phaùt khôûi tinh tieán, khoâng xa lìa boá thí cuûa Boà-taùt laø phaùp ñöôïc taát caû ngöôøi trí ñeà caäp ñeán, khoâng phaûi cho Boà-taùt bieáng treã trong vieäc boá thí. Theá neân, vôùi boán thöù phaùt khôûi tinh tieán ñaõ laøm ñöôïc lôïi ích nhö theá". Laïi nöõa, vì lôïi ích naøo maø Nhö Lai noùi ñeán boá thí thanh tònh cuûa Ñaøn Ba-la-maät? Coù ngöôøi naøo nhôù nghó, muoán nghe Ñöùc Phaät giaûng noùi haïnh thí thanh tònh nôi Ñaøn Ba-la-maät, vöøa nghe xong laø ñöôïc lôïi ích. Ngöôøi naøo muoán nghe Ta giaûng noùi kinh naøy? Ngöôøi ñoù laø caùc Boà-taùt nhö Böûu Keá. Caùc chuùng Boà-taùt Ñaïi Thaùnh nhö theá ñeàu hieän dieän ñaày ñuû, ñaõ kheùo öùng hieän treân theá giôùi roài quang laâm ñeán ñaïi hoäi naøy, ñem caùc thöù thaéng dieäu cuùng döôøng Ñöùc Theá Toân. Sau khi cuùng döôøng, Boà-taùt hoûi: "Baïch Theá Toân! Con chöa bieát Boà-taùt coù bao nhieâu haïnh thanh tònh? Kính xin Ñöùc Theá Toân giaûng noùi, nay con muoán ñöôïc nghe". Ñöùc Theá Toân noùi: "Naøy Thieän nam! Boà-taùt coù ñuû boán haïnh thanh tònh, ñoù laø: 1. Haïnh thanh tinh Ba-la-maät. 2. Haïnh thanh tònh phaùp phaàn Boà-ñeà. 3. Haïnh thanh tònh thaàn thoâng, trí tueä cöùu caùnh. 4. Haïnh thanh tònh thuaàn thuïc chuùng sinh". Haïnh thanh tònh boá thí Ba-la-maät laø gì? Ñöùc Nhö Lai giaûng noùi theá naøo? Ñöùc Theá Toân giaûng noùi boán thöù phaùt khôûi tinh tieán cuûa Boà-taùt khoâng xa lìa boá thí, ñaït ñöôïc lôïi ích nhö theá. Laïi nöõa, söï lôïi ích cuûa nghóa naøy laø gì? ÔÛ ñaây, nay toâi noùi roõ veà lôïi ích cho mình vaø ñem laïi lôïi ích cho moïi ngöôøi. Vì khoâng bieát laø nhaân lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi, neân Ñöùc Nhö Lai baûo cho bieát nhaân toá lôïi

SOÁ 1526 - BAÛO KEÁ KINH TÖÙ PHAÙP ÖU BA ÑEÀ XAÙ 161

ích cho mình vaø cho ngöôøi ñoù, do ñoù Ngaøi giaûng noùi Tu-ña-la naøy. Taïi sao taát caû ngöôøi trí ñeàu chæ roõ veà boán thöù phaùt khôûi tinh tieán, boá thí naøy? Vì coù ngöôøi ñaõ phaùt taâm Boà-ñeà roài, ngöôøi ñoù ñaõ laøm ñaày ñuû lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi, khoâng chæ laø söï nhôù nghó trong taâm. Töôùng toát cöùu caùnh phaùt khôûi tinh tieán, ñaày ñuû phaùp Phaät phaùt khôûi tinh tieán, vì theá cho neân boá thí seõ ñöôïc lôïi ích troïn veïn cho mình. Chuùng sinh phaùt khôûi tinh tieán, theá giôùi Phaät thanh tònh phaùt khôûi tinh tieán, theá neân Boà-taùt boá thí seõ laøm ñöôïc lôïi ích cho moïi ngöôøi, lôïi ích laø nhö theá. Laïi nöõa, coøn coù choã lôïi ích naøo? Nay seõ giaûng noùi veà nghóa naøy. Neáu coù Boà-taùt khoâng hoïc taäp trí boá thí, thì Ñöùc Nhö Lai seõ baûo Boà-taùt ñoù hoïc trí boá thí. Nhö theá laø

laøm lôïi ích cho Nhaát thieát trí, cho neân Ñöùc Nhö Lai môùi chæ roõ. Neáu coù Boà-taùt khoâng hoïc trí boá thí nhöng cuõng haønh thí thì goïi laø boá thí, khoâng phaûi laø Ba-la-maät. Nhö giaûng noùi Ñaøn Ba-la-maät, trong ñoù Ñöùc Theá Toân daïy, neáu ngöôøi naøo traûi qua Haèng haø sa soá kieáp tu haønh boá thí maø khoâng hoïc hoûi trí boá thí, thì Boà-taùt nhö theá chæ ñöôïc goïi laø boá thí chöù khoâng phaûi laø Ba-la-maät. Laïi coøn lôïi ích naøo nöõa? Veà nghóa naøy nay seõ noùi. Neáu coù Boà-taùt muoán haønh boá thí ít maø ñöôïc quaû baùo nhieàu thì duøng phöông tieän gì? Ngöôøi Nhaát thieát trí laø baäc voâ hoïc, nhöng kheùo vaän duïng phöông tieän. Hoïc vôùi ngöôøi khoâng hoïc ñoù, vì lôïi ích maø giaûng noùi cho hoï kinh naøy. Ngöôøi Nhaát thieát trí ñem boán thöù aáy chæ roõ cho hoï, duøng phöông tieän boá thí ít maø ñöôïc quaû baùo nhieàu, nhö kheùo duøng phöông tieän nôi Tu-ña-la ñeå giaûng noùi, töùc laø kheùo duøng phöông tieän cho neân Boà-taùt boá thí ít, maø haønh hoùa saâu roäng laøm voâ löôïng lôïi ích nhö theá. Coøn coù lôïi ích naøo nöõa? Veà nghóa naøy, nay seõ noùi: Neáu coù Boà-taùt xa lìa trí nguyeän, thì Ñöùc Nhö Lai khieán trí nguyeän cuûa Boà-taùt aáy hoøa hôïp, seõ ñöôïc lôïi ích nhö theá, baäc Nhaát thieát trí chæ roõ: Boà-taùt khoâng phaùt nguyeän thì khoâng boá thí. Laïi nguyeän nhö theá naøy: Hoâm nay toâi ñaõ haønh boá thí ñaày ñuû vôùi caùc thöïc phaåm, nguyeän nôi ñôøi vò lai, toâi seõ duøng phaùp voâ thöôïng ñeå boá thí vôùi ñaày ñuû möôøi löïc, boán phaùp voâ uùy vaø phaùp baát coäng, phaùp Phaät vôùi töôùng tuøy hình haûo nhö theá, ñeàu ñöôïc chöùng ñaéc. Toâi seõ kheùo laøm thanh tònh theá giôùi cuûa Phaät, lôïi ích laø nhö theá. Ngoaøi ra coøn lôïi ích gì nöõa? Veà nghóa naøy nay seõ noùi ñeán. Boà-taùt mong boán thöù ñaày ñuû, khoâng hoïc nhaân boá thí, chæ hoïc nhaân laøm lôïi ích. Baäc Nhaát thieát trí chæ roõ: Neáu oâng muoán caàu ñaït boán thöù ñaày ñuû, neân thöïc haønh boán thöù phaùt khôûi tinh tieán haønh boá thí. Boán thöù ñoù laø:

SOÁ 1526 - BAÛO KEÁ KINH TÖÙ PHAÙP ÖU BA ÑEÀ XAÙ 162

1. Chuùng Taêng ñaày ñuû. 2. Trí ñaày ñuû. 3. Thaân ñaày ñuû. 4. Theá giôùi Phaät ñaày ñuû. Nhaát thieát trí chæ roõ: Neáu oâng muoán caàu ñaït boán thöù ñaày ñuû, neân thöïc haønh boán thöù phaùt khôûi tinh tieán, laøm vieäc boá thí. Neáu noùi ñaày ñuû taát caû chuùng sinh maø phaùt khôûi tinh tieán thì seõ ñöôïc chuùng Taêng ñaày ñuû. Neáu noùi ñaày ñuû taát caû phaùp Phaät, maø phaùt khôûi tinh tieán thì seõ ñöôïc Trí ñaày ñuû. Neáu noùi töôùng cöùu caùnh tuøy hình haûo maø phaùt khôûi tinh tieán, thì seõ ñöôïc Thaân ñaày ñuû; neáu noùi theá giôùi thanh tònh cuûa Phaät maø phaùt khôûi tinh tieán, thì seõ ñöôïc Theá giôùi Phaät ñaày ñuû. Lôïi ích nhö theá laø lôïi ích cho mình vaø cho ngöôøi, cho neân Nhö Lai giaûng noùi kinh naøy. Laïi nöõa, do nghóa naøo goïi laø Theá Toân? Laøm nhöõng lôïi ích gì nôi kinh thaønh Vöông-xaù? Hai vaán naïn naøy, nhö trong phaàn Taâm Boà-ñeà Öu -ba-ñeà-xaù ñaõ giaûng noùi, neân bieát. Vì sao Boà-taùt ñöôïc goïi laø Böûu Keá? Nay seõ giaûng noùi veà nghóa ñoù. Vì caên thieän ñaõ troïn veïn nhö theá, traûi qua voâ soá voâ löôïng traêm ngaøn A- taêng-kyø kieáp, neân Boà-taùt ñaõ ñöôïc nhuïc keá baèng ngoïc baùu, traûi roäng caû ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, trong ñoù ñaày ñuû baûy thöù chaâu baùu, cho neân, vò Thaùnh ñoù coù teân laø Böûu Keá. Ví nhö duøng

tay caàm kim cöông, neân goïi laø kim cöông thuû (tay kim cöông). Vì trong nhuïc keá nhö theá coù ngoïc baùu, cho neân goïi laø Böûu Keá. Ba ñieàu kheùo ñaày ñuû, Öu-ba-ñeà-xaù (giaûi thích) nhö ñaõ noùi trong kinh, neân bieát. Vì leõ gì maø phaùt khôûi boán thöù tinh tieán, khoâng nhieàu khoâng ít? Nghóa ñoù nay seõ noùi. Vì nhaân suy töôûng, nhôù nghó ñeán boán thöù phaùt khôûi tinh tieán aáy, nhôù töôûng ñeán lôïi ích ñaày ñuû vaø cöùu caùnh. Boán thöù ñoù coù vaät gì khieán suy töôûng, nhôù nghó ñeán lôïi ích? Nay ôû ñaây toâi seõ giaûng noùi veà lôïi ích cuûa mình vaø ngöôøi. Boán thöù ñoù khoâng caàn nhieàu, cuõng khoâng ñöôïc ít. Laïi suy töôûng, nhôù nghó ñeán lôïi ích roát raùo thì khoâng ñöôïc noùi laø ít. Ñöùc Nhö Lai ñaõ noùi boán thöù phaùt khôûi tinh tieán nhö theá. Ví nhö ngöôøi ñaøn oâng coù hai chaân thì ñi ñöôïc, laïi khoâng duøng nhieàu, nhöng moät chaân thì khoâng ñi ñöôïc. Ñaây cuõng nhö theá. Boá thí laø gì? Coù bao nhieâu thöù boá thí? Hai caâu hoûi naøy, vaø ba ñieàu kheùo ñaày ñuû, Öu-ba-ñeà-xaù ñaõ giaûng noùi trong kinh kia, neân bieát. Chuùng sinh laø gì? Laø coù hay laø khoâng? Öu-ba-ñeà-xaù trong phaàn taâm Boà-ñeà ñaõ giaûng noùi ôû kinh kia, neân bieát. Boà-taùt boá thí laø ñang ñaày

ñuû taát caû chuùng sinh hay laø khoâng ñaày ñuû? Nghóa ñoù nay seõ noùi. Boà-taùt ñaày ñuû, theá naøo laø ñaày ñuû? Ñoái vôùi heát thaûy muoân loaøi, taâm Boà-taùt ñeàu bình ñaúng, buoâng boû taát caû vaät, boá thí roäng khaép, ñaày ñuû theä nguyeän vôùi taát caû chuùng sinh. Boà-taùt laøm theá naøo buoâng boû taát caû vaät ñaõ coù, taát caû cuûa caûi trong ngöôøi, nguyeän cho taát caû chuùng sinh ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt, taâm ñöôïc thanh tònh. Thí cho ngöôøi ñeán caàu xin, nhö vaät cuûa mình, töø vaät mình töôûng cho ñeán xem taát caû chuùng sinh vôùi taâm bình ñaúng. Neáu Boà-taùt boá thí, xa lìa ngaõ chaáp, thí cho aùo côm môùi laø boá thí ñaày ñuû cho taát caû chuùng sinh. Neáu chuùng sinh khoâng nhaän laáy cuûa boá thí thì ñieàu ñoù khoâng phaûi loãi ôû Boà-taùt. Boà-taùt thí cho taát caû ngöôøi aên xin, cuõng nhö Long vöông. Ví nhö Long vöông ñoái vôùi taát caû ngöôøi caàu xin, ñeàu cho moät caùch bình ñaúng. Neáu ngöôøi naøo khoâng nhaän thì khoâng phaûi laø loãi do Long vöông. Nhö Long vöông noåi leân ñaùm maây daøy ñaëc roäng lôùn che khaép caû hö khoâng, truùt xuoáng traän möa bình ñaúng, nhöõng ñaùm coû thuoác, caây röøng ñeàu sinh soâi naûy nôû nhanh choùng, caùc choán ao hoà ñeàu ngaäp traøn. ÔÛ choã naøo cao khoâng tieáp nhaän ñöôïc nöôùc möa, ñieàu ñoù khoâng phaûi laø loãi ôû Long vöông. Cuõng nhö theá, Boà-taùt bình ñaúng haønh thí ñeán khaép taát caû ngöôøi aên xin. Neáu coù ngöôøi naøo khoâng daùm tôùi nhaän laõnh thì khoâng phaûi loãi ôû Boà-taùt, vì Boà-taùt ñaõ ñaùp öùng nguyeän voïng cuûa taát caû chuùng sinh. Khi boá thí, Boà-taùt phaùt nguyeän nhö theá naøy: “Ta vì muoán laøm thoûa maõn nieàm an laïc voâ thöôïng cho taát caû chuùng sinh, neân nguyeän ñem moïi vaät duïng ban cho taát caû nôi choán sinh soáng, thöôøng xuyeân taïo moïi ñaày ñuû cho taát caû chuùng sinh”. Theá neân, Boà-taùt phaùt nguyeän boá thí cho taát caû nôi sinh soáng ñeàu ñöôïc giaøu coù an vui. Chính vì dieäu löïc cuûa phaùt nguyeän, dieäu löïc boá thí huaân taäp maø Boà-taùt ñaõ thöïc haønh moïi vieäc boá thí töø ñôøi naøy sang ñôøi khaùc, töø xöù sôû naøy sang xöù sôû khaùc cho voâ löôïng chuùng sinh

ñeàu ñaày ñuû hoaøn toaøn. Xa lìa moïi ñieàu baát thieän nhö gieát haïi caùc loaøi, laø Boà-taùt ñaõ thí cho phaùp khoâng sôï haõi, khieán taát caû chuùng sinh thaûy ñeàu thoï nhaän haønh trì. Nhö Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi: Vì ñình chæ söï gieát haïi caùc loaøi, ñoù laø boá thí söï khoâng sôï haõi, khoâng oaùn gheùt cho taát caû chuùng sinh. Vì boá thí nhö theá, laø chæ cho chuùng sinh bieát caûnh giôùi Nieát-baøn roát raùo, voâ löôïng chuùng sinh ñeàu an truù trong Nieát-baøn dieäu laïc. Vì thoï nhaän lôøi Phaät truyeàn trao xong, cho neân Boà-taùt veà sau töï choïn laáy Nieát-baøn. Vôùi nhaân duyeân tröø boû heát ñau khoå ñaït ñöôïc an laïc, nhö theá laø Boà- taùt ñaõ laøm ñaày ñuû cho taát caû chuùng sinh. Phaùp cuûa Phaät laø gì? Veà nghóa naøy nay seõ noùi.

SOÁ 1526 - BAÛO KEÁ KINH TÖÙ PHAÙP ÖU BA ÑEÀ XAÙ 164

Phaùp thaân döïa vaøo möôøi löïc, boán phaùp voâ sôû uùy vaø möôøi taùm phaùp baát coäng cuûa Phaät. Vì taát caû caùc phaùp ñoù ñeàu chæ coù Phaät môùi nhaän bieát, cho neân goïi laø phaùp cuûa Phaät, nhö Thaùnh giaû Vaên-thuø-sö-lôïi ñaõ noùi keä: Chaùnh giaùc khoâng theå nghó baøn ñöôïc, Nhö Lai khoâng theå suy löôøng ñöôïc, Caùc haøng Thanh vaên vaø Duyeân giaùc, Voán khoâng theå naøo suy löôøng ñöôïc. Huoáng laø taát caû caùc chuùng sanh, Ai coù naêng löïc bieát Nhö Lai, Phaøm phu thöïc haønh luoân hyù luaän, Nhö Lai khoâng bao giôø hyù luaän. Chæ rieâng Phaät coù theå bieát Phaät, Nöông döïa coâng haïnh cuûa phaùp Phaät, Thaân-taâm vaø trí ñeàu töï nhieân, Tröø Ñöùc Phaät ra khoâng ai hieåu. Laïi nöõa, theá naøo laø Boà-taùt boá thí ñaày ñuû taát caû phaùp Phaät? Nhö theá thì caàn gì phaûi giaûng noùi saùu phaùp Ba-la-maät. Veà nghóa ñoù nay seõ noùi ñeán. Thaät coù saùu thöù, do yù gì chæ noùi veà boá thí? Nghóa naøy nay seõ neâu roõ. Ñaây laø yù noùi Boà-taùt kheùo duøng phöông tieän. Nhö Boà-taùt kheùo duøng phöông tieän boá thí thì coù theå haønh trì ñaày ñuû saùu Ba-la-maät. Nhö kheùo duøng phöông tieän trong kinh giaûng noùi veà nhöõng ñieàu UÙc-giaø-la neâu hoûi. Boà-taùt taïi gia boá thí ñaày ñuû saùu Ba-la-maät. Theá naøo laø ñaày ñuû? Nghóa laø Boà-taùt coù nhieàu cuûa caûi vaät baùu ai ñeán xin, ñeàu thí cho vôùi taâm khoâng phaân bieät. Nhö theá goïi laø Boá thí Ba-la-maät. Döïa vaøo taâm Boà-ñeà ñeå tu haønh boá thí, nhö theá goïi laø Trì giôùi Ba-la-maät. Ñoái vôùi ngöôøi caàu xin, khoâng giaän döõ, khoâng loaïn ñoäng, nhö theá goïi laø Nhaãn nhuïc Ba-la-maät. Neáu boá thí cho ngöôøi khaùc, ta seõ coøn gì ñeå duøng? Khoâng coù taâm nieäm nhö theá, coù ñöôïc naêng löïc nhö theá, goïi laø Tinh tieán Ba-la-maät. Nhö coù ngöôøi caàu xin, neáu boá thí khoâng toû veû böïc doïc, töï taâm khoâng hoái tieác, luoân caûm thaáy roän leân trong loøng nhöõng yù nghó vui möøng toát laønh, nhö theá goïi laø Thieàn ñònh Ba-la-maät. Neáu boá thí roài, ñoái vôùi taát caû phaùp, taâm khoâng thuû ñaéc, khoâng hy voïng seõ ñöôïc quaû baùo. Vôùi trí tueä thoâng saùng, khoâng vöôùng maéc moät chuùt chaáp tröôùc nôi giaùo phaùp maø caûm thaáy hoan hyû, hoaøn toaøn vôùi taâm trong saùng, khoâng tham ñaém nhö theá, chæ mong caàu quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, nhö theá goïi laø Baùt nhaõ Ba-la-maät. Noùi toùm laïi, ñeàu ñaày ñuû taát caû saùu phaùp Ba-la-maät nhö theá trong

SOÁ 1526 - BAÛO KEÁ KINH TÖÙ PHAÙP ÖU BA ÑEÀ XAÙ 165

haïnh boá thí. Hôn nöõa, nhö trong kinh Ñaïi thöøa, Ñöùc Theá Toân ñaõ töøng giaûng noùi voâ löôïng söï ñaày ñuû nôi saùu Ba-la-maät. Nhö vaäy, taát caû ñeàu bao quaùt trong kinh naøy. An truù nôi ñòa Ñaïi thöøa, caùc Boà-taùt ñeàu coù moät yù nieäm nhö theá. Boà-taùt kia an truù nôi ñòa Ñaïi thöøa vôùi yù nieäm cuûa caùc Boà-taùt, luoân boá thí ñaày ñuû taát caû phaùp Phaät. Hôn nöõa, vì ñoái trò ñeå giaùo hoùa caùc chuùng sinh cho neân Ñöùc Theá Toân giaûng noùi phaùp. Hoaëc coù chuùng sinh phaûi duøng moân boá thí ñeå giaûng noùi ñaày ñuû taát caû phaùp Phaät cho hoï. Hoaëc coù chuùng sinh phaûi duøng caùc moân khaùc, cho ñeán duøng moân trí tueä. Laïi nöõa, chæ roõ veà theä nguyeän cuûa Boà-taùt laø Boà-taùt luoân ñaùp öùng yù muoán cuûa ngöôøi caàu xin, vaø phaùt nguyeän nhö theá naøy: Nhö ta ñaõ ñaùp öùng moïi yù muoán cuûa ngöôøi caàu xin, ta seõ ñem caên thieän naøy nguyeän ñaït ñaày ñuû taát caû phaùp Phaät. Noùi nhö theá thì seõ khoâng coù loãi. Töôùng toát laø gì? Veà nghóa ñoù nay seõ giaûng noùi. Coù ba möôi hai töôùng. Nghóa laø: Tay, chaân ñeàu coù daáu vaân baùnh xe ngay thaúng, baèng phaúng. Tay chaân ñeàu meàm maïi. Keõ giöõa hai ngoùn tay-chaân ñeàu coù maøng löôùi moûng nhö tô luïa. Coù baûy choã baèng phaúng, ñaày ñaën. Ngoùn tay daøi, thaân roäng lôùn ngay ngaén. Coå trong nhö mình con soø khoâng coù loâng. Ñuøi veá nhö ñuøi veá cuûa Nai nhaân ni. Caùnh tay baèng thaúng, aâm maõ vöông taøng, da maøu vaøng, toùc ñeïp, ôû moãi loã cuûa moãi sôïi loâng trong chaân maøy ñeàu coù haøo quang traéng, göông maët saùng rôõ. Vai nhö vai sö töû, tröôùc sau ñeàu troøn tròa. Löng Phaät ngay ngaén, phaúng, laø thöôïng vò trong caùc muøi vò. Thaân theå Phaät troøn ñaày nhö Ni-caâu-ñaø. Phía treân coå cao troøn, cuoáng löôõi cuûa Phaät roäng daøi, noùi tieáng Phaïm nhieäm maàu. Maù töôi nhuaän, raêng traéng baèng ñeàu khít, goàm boán möôi chieác, maét trong treûo xanh bieác nhö maét ngöu vöông. Taùm möôi töôùng toát ñeïp: Mu baøn chaân noõn naø trôn nhaün, ngoùn tay troøn coù hoa tay, maïch tay khoâng loä ra, maét caù-goùt chaân ñeàu baèng phaúng, ñoát xöông raén chaéc saùt sao, meùp döôùi ñoâi baøn chaân baèng phaúng coù chæ vaét ngang, ngay ngaén-saâu nhaün-mòn maøng, löôõi noùi theo trình töï maïch laïc, saéc moâi ñoû töôi ñeïp, trong nhö quaû Taàn-baø, khoâng cao, khoâng thaáp, löôõi ñoû-meàm, moûng nhö löôõi cuûa voi chuùa traéng. Tieáng noùi cuûa Phaät nhö saám vang trong maây, aâm thanh toát ñeïp nhö tieáng noùi cuûa Boà-taùt Vaên-thuø. Ñaày ñuû caùc töôùng toát: Hai caùnh tay ngang baèng, thaân theå saïch seõ, xieâm y cuõng theá, toaøn thaân ñeàu meàm maïi, caùc boä phaän ñeàu caân ñoái, moãi

SOÁ 1526 - BAÛO KEÁ KINH TÖÙ PHAÙP ÖU BA ÑEÀ XAÙ 166

boä phaän cuûa thaân theå ñeàu khít khao, tuøy theo choã roäng heïp, caùch ngoài cuûa Phaät raát troøn ñaày, löôõi ngay thaúng, luaän ñaøm vôùi lôøi leõ raát ñeïp vaø coù thöù lôùp. Löôõi baèng, ñeàu saâu, noùi nhöõng ñieàu bí maät cuûa tieân vöông, phoå bieán nhöõng ñieàu thanh tònh toát laønh baäc nhaát, raát ñaùng öa thích, lìa toái taêm nhö aùnh chôùp saùng vôùi haøo quang soi khaép. Böôùc ñi cuûa Phaät luoân xoay veà beân phaûi nhö böôùc ñi cuûa Sö töû, Ngöu vöông, Long vöông. Löôõi

khoâng daøi-ngaén maø laø troøn ñeïp. Hai hoâng khoâng loä ra, chöùng toû ñaõ töø boû duïc voïng xaáu xa. Thaân Phaät khoâng coù noát ruoài ñen, khoâng chuùt veát baån baùm beân ngoaøi, troøn tròa, nhanh nheïn. Ñoâi chaân khoâng cao, luoân saïch, khoâng nhô, mæm cöôøi maø thong thaû, maét nhö chieác laù xanh ôû Baø-la-gia, luùc Phaät cöôøi, vò trí chaân maøy-maët nhö phaùp ñeàu theo trình töï nhòp nhaøng vôùi nhau, chaân maøy ngay ngaén khoâng cong, loâng maøy khoâng ít-khoâng nhieàu, hoaøn toaøn xa lìa moïi loãi laàm, khoâng ai coù theå daùm cheâ bai. Caùc caên ñeàu toát ñeïp hôn heát. Veû hoan hyû baäc nhaát luoân bieåu loä giöõa vöøng traùn roäng cuûa Phaät. Göông maët vaø traùn Phaät ñeàu baèng phaúng ñaày ñaën, nhö treân toaøn thaân Phaät, khoâng traéng khoâng ñen, luoân toûa ra muøi thôm, khoâng raén chaéc-khoâng veát baån, maïch laïc, khít khao. Vôùi veû ñeïp vi dieäu thuø thaéng coù Nan-ñeà toaøn baït-ñaø-ma-na, vôùi thaân hình caân ñoái thích hôïp vaø toùc xoay theo chieàu töø phaûi sang traùi, khoâng roái. Vì sao ôû ñaây, Ñöùc Phaät baûo cho bieát töôùng toát cöùu caùnh laø Trì giôùi Ba-la-maät, nhöng ôû choã kia laïi ngaên nghóa naøy? Nay noùi veà nghieäp ban ñaàu cuûa Boà-taùt laø nhôù nghó töôùng toát ñeïp vôùi hy voïng muoán cho mình coù ñöôïc. Vì nhaèm ñem laïi lôïi ích cho Boà- taùt, cho neân Ñöùc Phaät duøng phöông tieän ñeå chæ roõ. Boà-taùt tu haønh chöa laâu, neân coøn aùi moä töôùng toát maø rôøi boû lôïi ích. Taâm xoùt thöông boá thí luoân töông öng vôùi lôïi ích, ngöôøi nhö vaäy thì neân ngaên ngöøa. Laïi nöõa, neáu ngöôøi naøo tham ñaém saéc thaân maàu nhieäm, cuøng töôùng toát troïn veïn roài luoân hy voïng nhôù nghó, Boà-taùt neân vì ngöôøi ñoù maø ngaên ngöøa. Neáu coù chuùng sinh thaønh töïu ñaày ñuû lôïi ích cho ngöôøi ñoù, thì Boà- taùt chæ caàn baûo: ÔÛ ñaây coù chuùng sinh troâng thaáy thaân cuûa Nhö Lai vôùi töôùng toát trang nghieâm, vì phaùt taâm Boà-ñeà neân noùi nhö theá, nhö trong Tu-ña-la Chuyeån Nöõ Thaân ñaõ giaûng noùi. Hôn nöõa, ñoái vôùi ngöôøi chöa phaùt taâm Boà-ñeà, vì muoán ñem laïi lôïi ích cho hoï thì neân chæ daïy. Laïi nöõa, ñoái vôùi ngöôøi töø laâu ñaõ phaùt taâm Boà-ñeà, vì lôïi ích töông öng vôùi Khoâng, cho neân ngaên ngöøa. Vaû laïi, vì muoán cho hoï ñöôïc phöôùc

ñöùc cuï theå vaø ñaày ñuû lôïi ích, cho neân Boà-taùt chæ baûo hoï veà trí vieân maõn, vì muoán ñaày ñuû lôïi ích cho neân ngaên ngöøa. Vaû laïi, coù ngöôøi mong caàu töôùng tuøy hình haûo ñaày ñuû hoaøn toaøn cuûa Theá Toân maø ngaên ngöøa quan nieäm vöôùng chaáp, tham ñaém cuûa hoï. Laïi nöõa, vì loãi laàm tham ñaém nôi hyû laïc vaø lôïi ích cuûa caûnh vaéng laëng yeân tónh, vì vaäy ngaên ngöøa cho hoï. Vôùi nhöõng nhaân duyeân nhö theá, trong kinh naøy khoâng ngaên caám. Theá giôùi cuûa chö Phaät coù bao nhieâu thöù thanh tònh, coù bao nhieâu thöù khoâng thanh tònh? Nghóa ñoù khoâng noùi. Söï khoâng thanh tònh kia, toùm taét coù hai thöù: 1. Töôùng chuùng sinh. 2. Töôùng haønh ñoäng. Töôùng chuùng sinh nghóa laø lôøi noùi loãi laàm cuûa chuùng sinh. Töôùng haønh ñoäng nghóa laø loãi laàm cuûa haønh ñoäng, töùc laø haønh ñoäng aùc vaø loãi laàm cuûa caùc chuùng sinh kia, do chuùng sinh döïa vaøo moïi thöù kieán chaáp giaû doái. Haønh ñoäng loãi laàm cuûa chuùng sinh. Nhöõng loãi laàm sa vaøo haàm hoá, thung luõng, choâng gai ôû ñòa ñieåm gian

nan, hieåm trôû nhö theá, ña soá nhöõng thöù caàn duøng nhö: uoáng, aên, y phuïc, cuûa baùu ñeàu thieáu thoán. Coâng ñöùc cuûa chuùng sinh töông ñoái nhö theá, cho neân laøm coâng ñöùc ñeå cho theá giôùi thanh tònh. ÔÛ theá giôùi ñoù, coøn coù voâ löôïng dieäu löïc theä nguyeän töï taïi cuûa Boà-taùt, neân bieát nhö theá. Vì theá giôùi cuûa chö Phaät coù voâ bieân coâng ñöùc, cho neân söï phaùt khôûi tinh tieán ôû ñaây cuõng voâ bieân. Nhöõng coâng ñöùc nhö theá khoâng theå keå heát. Laïi nöõa, theá giôùi thanh tònh cuûa chö Phaät naøy laø chæ noùi moät phaàn ít. Ngoaøi ra coøn nhieàu nöõa, neân bieát. Nhö Ñöùc Theá Toân giaûng noùi: "Coù möôøi hai thöù Traøng (nôi choán tuï hoäi) caùc coâng ñöùc hoøa hôïp tuï hoäi, nôi ñoù ñeàu ñöôïc giaùc ngoä thanh tònh, thaønh töïu theá giôùi Phaät". Möôøi hai Traøng ñoù laø: 1. Traøng kieáp soá: Hoøa hôïp tuï hoäi hoaøn thaønh do traøng coâng ñöùc troïn veïn ñaày ñuû. 2. Traøng thôøi gian: Hoøa hôïp tuï hoäi, chöùng ñaéc, khoâng ñeå thôøi gian troâi qua maø duøng vaøo tu taäp chaùnh phaùp. 3. Traøng chuùng sinh: Hoøa hôïp tuï hoäi coù ñöôïc laø do trí phaùp. 4. Traøng theá giôùi: Hoøa hôïp tuï hoäi ñöôïc laø do kheùo laøm thanh tònh. 5. Traøng ñieàu ngöï chuùng sinh: Hoøa hôïp tuï hoäi ñöôïc laø do khoâng boù buoäc.

6. Traøng thöøa: Hoøa hôïp tuï hoäi ñöôïc laø do haønh trì moät haïnh. 7. Traøng Ñaø-la-ni: Hoøa hôïp tuï hoäi chöùng ngoä ñöôïc laø do khoâng coù vaät gì khaùc. 8. Traøng phaùp Phaät: Hoøa hôïp tuï hoäi, chöùng ñaït vì khoâng coù phaùp cuûa taát caû ngoaïi ñaïo. 9. Traøng coâng ñöùc: Hoøa hôïp tuï hoäi, chöùng ñaït vì khoâng löøa doái. 10. Traøng taâm ngay thaúng-saâu xa: Hoøa hôïp tuï hoäi, chöùng ñaéc vì baûn taùnh thanh tònh, soáng trong saïch vaø choã ôû cuûa chuùng sinh trong saïch. 11. Traøng Thaùnh: Hoøa hôïp tuï hoäi, chöùng ñaït vì khoâng xa lìa ruoäng phöôùc. 12. Traøng Ñaïo: Hoøa hôïp tuï hoäi, chöùng ñaéc vì tieáp theo Phaät tröôùc maø söï haønh hoùa ñaït tôùi. Laïi nöõa, theá giôùi cuûa Phaät Theá Toân Thích-ca Maâu-ni naøy laø thanh tònh, hay khoâng thanh tònh? Nay noùi veà söï thanh tònh. Vì leõ gì bieát laø thanh tònh? Vì taâm cuûa Theá Toân ñaõ kheùo thanh tònh. Neáu gaëp phaûi ngöôøi vì taâm khoâng thanh tònh thì hoï thaáy theá giôùi cuûa Phaät naøy khoâng thanh tònh, laø do yù nghó cuûa hoï. Ñöùc Theá Toân noùi: "Nay Ta ñaõ ra khoûi theá giôùi xaáu aùc ñuû naêm thöù oâ tröôïc vaø ñaõ chöùng ngoä Boà-ñeà voâ thöôïng". Nhö trong Tu-ña-la Voâ Caáu Xöùng (Kinh Duy Ma) ñaõ noùi: "Boà-taùt muoán laøm thanh tònh theá giôùi Phaät, tröôùc heát phaûi laøm thanh tònh taâm mình. Tuøy thuoäc ôû taâm mình thanh tònh thì theá giôùi Phaät seõ thanh tònh". Baáy giôø, vaâng theo oai thaàn cuûa Phaät, Tueä maïng Xaù-lôïi- phaát lieàn suy nghó, nghi hoaëc: "Neáu taâm Boà-taùt thanh tònh, thì theá giôùi Phaät thanh tònh, hieän nay Ñöùc Theá Toân Thích-ca Maâu-ni cuûa ta, khi coøn laøm Boà-taùt, taâm yù cuûa Ngaøi haù khoâng thanh tònh, taïi sao theá giôùi cuûa Phaät laïi khoâng thanh tònh nhö theá?" Luùc aáy, vì nhaän bieát yù nghó cuûa Tueä maïng Xaù-lôïi-phaát, neân Phaät môùi hoûi: "Naøy Xaù-lôïi-phaát! YÙ thaày theá naøo? Thaày ñöøng nghó nhö vaäy, vì maët trôøi, maët traêng haù khoâng thanh tònh chaêng? Nhöng sao ngöôøi muø khoâng troâng thaáy?" Tueä maïng Xaù-lôïi-phaát thöa: "Khoâng phaûi vaäy,

baïch Theá Toân! Vì ñoù laø do loãi cuûa ngöôøi muø, chöù khoâng phaûi laø loãi do maët trôøi-maët traêng". Phaät baûo: "Naøy Xaù-lôïi-phaát! Chuùng sinh cuõng nhö vaäy. Vì caùi toäi laø khoâng coù trí cho neân khoâng troâng thaáy theá giôùi thanh tònh cuûa Nhö Lai, chöù khoâng phaûi laø loãi ôû Nhö Lai. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Theá giôùi naøy cuûa ta thöôøng xuyeân töï thanh tònh, nhöng thaày khoâng nhìn thaáy".

SOÁ 1526 - BAÛO KEÁ KINH TÖÙ PHAÙP ÖU BA ÑEÀ XAÙ 169

Khi ñoù, Phaïm vöông Loa Keá noùi vôùi Tueä maïng Xaù-lôïi-phaát: "Thöa Ñaïi ñöùc Xaù-lôïi-phaát! Xin Ñaïi ñöùc chôù baûo theá giôùi cuûa Phaät ñaây laø khoâng thanh tònh. Theá giôùi cuûa Phaät Thích-ca Maâu-ni ñaây laø thanh tònh". Tueä maïng Xaù-lôïi-phaát hoûi Phaïm vöông: "Taïi sao theá giôùi cuûa Phaät ñaây thanh tònh?" Phaïm vöông ñaùp: "Naøy Ñaïi ñöùc Xaù-lôïi-phaát! Ví nhö cung ñieän trang nghieâm toát ñeïp kyø dieäu cuûa trôøi Tha-hoùa-töï-taïi, toâi nhaän thaáy theá giôùi thanh tònh cuûa Ñöùc Theá Toân Thích-ca Maâu-ni vôùi coâng ñöùc trang nghieâm, cuõng laïi nhö theá". Tueä maïng Xaù-lôïi-phaát laïi hoûi Phaïm vöông: "Nay toâi chæ troâng thaáy theá giôùi cuûa Ñöùc Phaät naøy toaøn laø goø noång, haàm hoá, gai goác, gaïch caùt, caùc nuùi ñaát ñaù ñaày daãy moïi thöù caáu ueá, xaáu aùc". Phaïm vöông Loa Keá noùi: "Ñaïi ñöùc Xaù-lôïi-phaát! Vì taâm cuûa nhaân giaû nghó nhö theá, neân thaáy coù goø ñaát, haàm hoá cuøng nhöõng vaät caáu ueá. Vì nhaân giaû tin laø khoâng thanh tònh, neân nhìn thaáy theá giôùi cuûa Ñöùc Phaät ñaây khoâng thanh tònh. Laïi nöõa, Ñaïi ñöùc Xaù-lôïi-phaát! Neáu ngöôøi naøo coù theå ñoái vôùi taát caû chuùng sinh, taâm ñeàu bình ñaúng, taâm saâu xa vaø thanh tònh, thì ngöôøi ñoù seõ troâng thaáy theá giôùi cuûa Phaät ñaây ñeàu thanh tònh". Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân beøn aán ngoùn chaân xuoáng ñaát, töùc thì hieän ra caû ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi ñeàu ñöôïc trang nghieâm röïc rôõ baèng voâ löôïng traêm ngaøn coâng ñöùc vôùi ñaày ñuû caùc thöù chaâu baùu khoâng theå keå heát. Nhö theá giôùi Phaät ñöôïc trang nghieâm baèng baûy thöù chaâu baùu vôùi voâ löôïng coâng ñöùc thuø thaéng, nhieäm maàu, ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi naøy cuõng y nhö vaäy. Taát caû ñaïi chuùng ñeàu troâng thaáy vaø khen ngôïi laø söï kieän chöa töøng coù, ai naáy cuõng ñeàu thaáy mình ñang ngoài treân hoa sen baùu. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân baûo Tueä maïng Xaù-lôïi-phaát: "Naøy Xaù-lôïi- phaát! Nay thaày ñaõ nhìn thaáy theá giôùi Phaät cuûa Ta vôùi ñaày ñuû voâ löôïng coâng ñöùc thuø thaéng trang nghieâm chöa?" Tueä maïng Xaù-lôïi-phaát baïch: "Baïch Theá Toân! Con ñaõ troâng thaáy. Con voán khoâng ñöôïc troâng thaáy, khoâng ñöôïc nghe, hoâm nay con môùi ñöôïc troâng thaáy theá giôùi thanh tònh trang nghieâm khoâng theå nghó baøn cuûa Theá Toân". Phaät noùi: "Naøy Xaù-lôïi-phaát! Theá giôùi Phaät cuûa Ta thanh tònh nhö theá, do chuùng sinh thaáp keùm neân thaáy khoâng thanh tònh thoâi. Naøy Xaù- lôïi-phaát! Ví nhö chö Thieân tuy coù cuøng moät duïng cuï ñöïng thöùc aên baèng ngoïc baùu, nhöng tuøy thuoäc vaøo nghieäp löïc cuûa hoï maø phaàn côm khoâng ñoàng nhau. Nhö theá, naøy Xaù-lôïi-phaát! Chuùng sinh cuøng sinh trong moät

SOÁ 1526 - BAÛO KEÁ KINH TÖÙ PHAÙP ÖU BA ÑEÀ XAÙ 170

theá giôùi Phaät, neáu taâm ngöôøi naøo thanh tònh thì seõ troâng thaáy theá giôùi cuûa Theá Toân thanh tònh. Hoâm nay, Ta ñem kinh naøy ñeå löôøng xeùt, neân noùi laø thanh tònh". Noùi toùm laïi, Phaùt khôûi tinh tieán vôùi ñaày ñuû chuùng sinh laø Nhö Lai chæ roõ taâm cuûa taát caû chuùng sinh ñeàu bình ñaúng. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi ñaày ñuû phaùp Phaät laø töï chöùng ngoä moät caùch saùng toû. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi töôùng toát cöùu caùnh, ñaây laø töø Nhö Lai hieän roõ. Phoå Hieàn döïa vaøo theá giôùi thanh tònh, phaùt khôûi tinh tieán laø chæ roõ taát caû chuùng sinh ñeàu ñöôïc an laïc sung maõn. Laïi nöõa, coøn coù nghóa: 1. Nhö ngöôøi beänh hoaïn nhaøm chaùn. 2. Nhö nghe noùi ñeán thuoác chöõa beänh. 3. Nhö ngöôøi mong ñöôïc thuoác. 4. Nhö nhaø cöûa ngöôøi beänh ñang ôû. Laïi coøn chæ roõ: 1. Laø dieäu löïc cuûa taâm Ñaïi Bi. 2. Chæ roõ dieäu löïc cuûa trí tueä. 3. Dieäu löïc cuûa thaân-taâm. 4. Dieäu löïc cuûa söï tu taäp taâm ngay thaúng, taâm saâu xa, chæ roõ nhö theá. Laïi coøn coù nghóa: 1. Noùi roõ laø khoâng rôøi boû taát caû chuùng sinh. 2. Chöùng ñaéc taát caû phaùp Phaät nhö möôøi löïc, boán phaùp voâ sôû uùy,

möôøi phaùp baát coäng cuûa Phaät. 3. Chöùng ñöôïc thaân, hieån baøy khoâng coù gì ñaùng cheâ traùch. 4. Ñöôïc töông öùng vôùi theá giôùi cuûa Phaät laø Ñaáng Phaùp vöông voâ thöôïng. Laïi coøn coù nghóa: 1. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi ñaày ñuû chuùng sinh laø Ñaøn Ba-la-maät, Tyø leâ gia Ba-la-maät vì ñöôïc Phaät chæ roõ. 2. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi ñaày ñuû phaùp Phaät laø Baùt nhaõ Ba-la-maät, laø Trí Ba-la-maät. 3. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi töôùng toát roát raùo laø Nhaãn nhuïc Ba-la-maät, Phöông tieän Ba- la-maät. 4. Phaùt khôûi tinh tieán vôùi theá giôùi Phaät thanh tònh laø Thi Ba-la-maät, Thieàn Ba-la- maät, chæ roõ nhö theá.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.